

Jo Nesbø

Nemesis

Traducere din engleză de
Lorena Mihăeș

3
TREI

Partea întâi

BOOKZONE

1

Planul

Voi muri. Și nu are nicio logică. Nu ăsta era planul, cel puțin nu ăsta era planul meu. E posibil să mă fi îndreptat în această direcție fără să-mi dau seama. Nu ăsta era planul meu. Planul meu era mai bun. Planul meu avea logică.

Mă uit la țeava pistolului și știu că de acolo va veni. Solul morții. Luntrașul. Un ultim râset. Lumina de la capătul tunelului e posibil să fie o flăcără. O ultimă lacrimă. Noi doi, tu și cu mine, am fi putut avea o viață bună. Dacă am fi urmat planul. Un ultim gând. Cu toții ne întrebăm care este sensul vieții, dar nimeni nu se întreabă care este sensul morții.

2

Astronautul

Bătrânul îi amintea lui Harry de un astronaut. Cu pașii lui mici și caraghioși, cu mișcările țepene, cu ochii negri, lipsiți de viață și cu pantofii pe care îi târa pe parchet. De parcă s-ar fi temut să nu piardă contactul cu solul și să plutească în spațiu.

Harry se uită la ceasul de pe peretele alb de deasupra intrării. 15:16. Pe fereastră, în Bogstadveien, se zărea mulțimea grăbită de vinerea. Soarele de octombrie se reflectă în oglinda unei mașini care dispăru în vârtejul orelor de vârf.

Harry se concentrează asupra bătrânului. Pălărie și pardesiu gri, elegant, dar care avea mare nevoie să fie curățat. Dedesubt: o vestă de tweed, cravată și pantaloni gri cu o dungă perfectă. Pantofi lustruiți. Unul dintre acei pensionari de care se pare că e plin Majorstuenul. Nu era o simplă bănuială. Harry știa că avea optzeci și unu de ani și fusese vânzător de haine. Trăise toată viața în Majorstuen, în afară de o perioadă petrecută la Auschwitz în timpul războiului. Iar genunchii țepeni erau rezultatul unei căzături pe o punte în Ringveien, pe unde trecea în vizitele zilnice la fiica sa. Impresia de păpușă mecanică

era accentuată de faptul că brațele erau îndoite și aplecate în față. De brațul drept îi atârna un baston cafeniu, iar în mâna stângă avea un cec pe care îl ținea întins spre tânărlu cu păr tuns scurt de la ghișeu numărul 2. Harry nu putea să vadă fața casierului, dar știa că îl privește pe bătrân cu un amestec de compătimire și iritare.

Era 15:17 acum și veni în cele din urmă și rândul lui August Schulz.

Stine Grette stătea la ghișeu numărul 1, numărând 730 de coroane norvegiene unui băiat cu pălărie albastră de lână, care tocmai îi înmânase un ordin de plată. Diamantul de pe inelarul de la mâna stângă strălucea de fiecare dată când punea câte o bancnotă pe tejghea.

Harry nu putea să vadă, dar știa că în fața ghișeului numărul 3 stătea o femeie cu un cărucior pe care îl leghăna, probabil gândindu-se aiurea, dat fiind că bebelușul dormea. Femeia aștepta să fie servită de *fru* Brænne, care îi explica în gura mare unui bărbat la telefon că nu poate să extragă bani din contul unei alte persoane decât dacă aceasta a semnat o procură. Îi zise de asemenea că ea lucra la bancă, pe când el nu, așa că ar trebui să termine conversația aici.

În acel moment, ușa se deschise și doi bărbați, unul înalt și unul scund, purtând salopete la fel, intrară în bancă. Stine Grette își ridică privirea. Harry își verifică ceasul și începu să numere. Bărbații se duseră spre colțul unde se afla Stine. Bărbatul înalt mergea de parcă ar fi sărit peste niște băltoace, iar cel scund pășea aidoma cuiva care avea mai mulți mușchi decât putea duce. Băiatul cu pălărie albastră se întoarce încet și se îndreptă spre ușă. Era așa de preocupat de număratul banilor, încât nu-i zări pe cei doi bărbați.

— Bună, zise cel înalt către Stine, trântind o geantă neagră pe teighea.

Cel scund își împinse ochelarii de soare la loc pe nas, înaintă și puse o geantă identică lângă cealaltă.

— Banii! zise el cu o voce pițigăiată. Deschide ușa!

A fost ca și cum cineva ar fi apăsă pe butonul de pauză: orice mișcare încetă în bancă. Singurul indiciu că timpul nu se oprise în loc era traficul de dincolo de fereastră. Și limba ceasului de pe perete care arăta acum că trecuseră zece secunde. Stine apăsă un buton de sub teighea. Se auzi un zumzet de aparatură electronică și bărbatul scund ținu ușa de la teighea lipită de perete cu genunchiul.

— La cine e cheia? întrebă el. Repede, nu avem toată ziua la dispoziție!

— Helge! strigă Stine peste umăr.

— Ce e?

Vocea venea de dincolo de ușa deschisă a singurului birou din bancă.

— Avem vizitatori, Helge!

Își făcu apariția un bărbat cu papion și ochelari de citit.

— Acești domni doresc să deschizi ATM-ul, Helge, zise Stine.

Helge Klementsens se uită fără să înțeleagă la cei doi bărbați îmbrăcați în salopete care trecuseră acum de partea cealaltă a teighelei. Bărbatul înalt se uita nervos la ușa de la intrare, pe când cel scund stătea cu privirea lipită de șeful de sucursală.

— A, da, bineînțeles, zise Helge, de parcă tocmai și-ar fi amintit o întâlnire ratată, și izbucni în hohote de râs.

Harry nu se mișcă deloc; pur și simplu își lăasă privirea să absoarbă fiecare detaliu al mișcărilor și gesturilor lor. Douăzeci și cinci de secunde. Continuă să privească ceasul de deasupra ușii, dar văzu cu coada ochiului cum șeful de sucursală descuie ATM-ul din interior și scoase două containere lunguiete de metal pe care le dădu celor doi bărbați. Totul se derulă cu viteză și în tăcere. Cincizeci de secunde.

— Astea sunt pentru tine, moșule!

Bărbatul cel scund scosese două containere similare din geantă și i le întinse lui Helge. Șeful de sucursală înghiți în sec, dădu din cap, le luă și le introduse în ATM.

— Weekend plăcut! zise cel scund, îndreptându-și spațele și apucând geanta.

Un minut și jumătate.

— Nu așa de repede, zise Helge.

Bărbatul cel scund pufni.

Harry își supse obrazii și încercă să se concentreze.

— Chitanța..., zise Helge.

O clipă îndelungată, cei doi bărbați se holbară la șeful de sucursală scund și cu păr cărunt. Apoi cel scund începu să râdă. Un râs tare și strident, aproape isteric, așa cum râd drogații.

— Doar nu credeai că o să plecăm fără să-ți dăm nicio semnătură, nu-i așa? Doar n-o să ne dai două milioane fără chitanță!

— Ei, zise Helge. Unul dintre voi aproape că a uitat săptămâna trecută.

— Sunt mulți tipi noi la livrări, spuse cel scund, în timp ce el și Helge semnară și schimbară între ei formularele galbene și roz.

Harry așteaptă să se închidă din nou ușa de la intrare, apoi se mai uită o dată la ceas. Două minute și zece secunde.

Văzu prin geamul de la ușă cum duba albă a firmei de securitate Nordea se îndepărtează.

În bancă, oamenii își reluară discuțiile. Nu era nevoie să numere, cu toate astea Harry numără. Șapte. Trei în spatele teighelei și patru în față, cu tot cu copil și bărbatul în salopetă care tocmai intrase și care stătea lângă masa din mijlocul încăperii, scriindu-și numărul de cont pe un ordin de plată. Harry știa că e pentru Sunshine Tours.

— Bună ziua, zise August Schulz și se îndreptă spre ușă. Era 15:21:10 și în acea clipă începu totul.

Când ușa se deschise, Harry văzu capul lui Stine Grette răsărind dintre hârtoage și coborând la loc. Apoi își ridică iar capul, de data asta mai încet. Harry își îndreptă atenția spre ușa de la intrare. Bărbatul care intrase deja își trăsese fermoarul de la salopetă și scosese un AG3 negru-verzui. O cagulă de un albastru-închis îi acoperea complet fața, lăsând să i se vadă doar ochii. Harry se apucă să numere de la zero.

Cagula începu să se miște acolo unde ar fi trebuit să fie gura, precum o păpușă de mărimea lui Bigfoot:

— Ăsta e un jaf. Să nu miște nimeni!

Nu ridicase vocea, dar în clădirea mică a băncii se auzi de parcă ar fi tras cu un tun. Harry se uită cercetător la Stine. Dincolo de zumzetul îndepărtat al mașinilor, auzi zgomotul de metal uns când bărbatul încarcă pistolul. Ea își lăsă umărul stâng în jos cu o mișcare aproape imperceptibilă.

„Ce fată curajoasă“, se gândi Harry. „Sau poate doar înspăimântată de moarte.“ Aune, profesorul de psihologie de la Academia de Poliție din Oslo le spusese că, atunci când oamenii sunt foarte speriați, nu mai gândesc și reacționează după cum au fost programați. Cei mai mulți dintre cei care lucrează la bancă apasă pe butonul de alarmă aproape în stare de șoc, susținea Aune, citând rapoartele de după jafuri în care mulți nu își mai aminteau dacă activaseră alarma sau nu. Fuseseră pe pilot automat. La fel cum cel care jefuiește banca e programat să împuște pe oricine încearcă să-l oprească, spunea Aune. Cu cât e mai înspăimântat un hoț, cu atât sunt mai puține șanse să fie oprit. Harry rămase nemișcat, încercând să privească în ochii jefuitorului. Albaștri.

Hoțul desfăcu o sacoșă neagră și o aruncă pe tejghea. Bărbatul în negru făcu trei pași în spate spre ușa de la tejghea, se aplecă și se așeză chiar în spatele lui Stine, care stătea nemișcată cu o privire lipsită de expresie. „Bine“, se gândi Harry. „Cunoaște instrucțiunile; nu-l provoacă pe jefuitor cu privirea.“

Bărbatul îndreptă țeava puștii spre gâtul lui Stine, se aplecă în față și-i șopti ceva la ureche.

Aceasta nu intrase încă în panică, dar Harry văzu cum i se ridică pieptul; silueta ei fragilă părea că abia mai poate să respire pe sub bluza care acum i se lipise de corp. Cincizeci de secunde.

Tuși. O dată. De două ori. În cele din urmă, corzile ei vocale prinseră viață:

— Helge. Cheile de la ATM.

Avea vocea răgușită, complet de nerecunoscut în comparație cu vocea care rostise aproape aceleași cuvinte cu trei minute mai devreme.

Harry nu-l vedea, dar știa că Helge auzise ce spusese jefuitorul și stătea deja în pragul ușii biroului.

— Repede, sau altfel...

Abia dacă i se putea desluși vocea și în pauza care urmă, nu se mai auzi în bancă decât zgomotul tălpilor lui August Schulz pe parchet, ca niște perii fășâind pe pielea unei tobe într-o mișcare extrem de înceată.

— ... o să mă împuște.

Harry se uită pe geam. De obicei, era o mașină afară cu motorul pornit, dar acum nu vedea niciuna. Doar o imagine estompată, formată din oameni și mașini care treceau.

— Helge...

Vocea ei îl implora.

„Haide, Helge“, îl îndemnă Harry. Știa destule și despre bătrânul șef de sucursală. Știa că are doi pudeli rasă pură, o soție și o fiică lăsată însărcinată și părăsită care îl așteptau acasă. Acestea făcuseră bagajele și urmau să plece la cabana lor de la munte de îndată ce Helge se întorcea acasă. Chiar în această clipă, Helge se simți ca și cum s-ar fi cufundat în apă, ca într-un vis în care toate mișcărilor tale sunt încetinite indiferent cât de tare ai încerca tu să te grăbești. Apoi acesta intră în raza vizuală a lui Harry. Hoțul rotise scaunul lui Stine ca să fie în spatele ei, iar acum stătea față în față cu Helge. Precum un copil înspăimântat care trebuie să hrănească un cal, Helge se trase înapoi și-i întinse mănunchiul de chei cu brațul întins la maximum. Bărbatul mascat șopti ceva la urechea lui Stine și întoarse arma spre Helge, care făcu doi pași șovăitori în spate.

Stine tuși:

— Zice să descui ATM-ul și să pui banii în sacoșa neagră.

În stare de șoc, Helge se holbă la arma îndreptată spre el.

— Ai douăzeci și cinci de secunde înainte să tragă. Nu în tine. În mine.

Helge deschise și închise gura de parcă ar fi vrut să spună ceva.

— Acum, Helge, zise Stine.

Trecuseră treizeci de secunde de când începuse jaful. August Schulz aproape că ajunsese la ușa din față. Șeful de sucursală căzu în genunchi în fața ATM-ului și se uita la mănunchiul de chei. Erau patru.

— Mai sunt douăzeci de secunde, răsună vocea lui Stine.

Secția de poliție din Majorstuen, se gândi Harry. Mașinile de patrulă sunt pe drum. La opt cvartale distanță. Ora de vârf de vinerea.

Cu degete tremurătoare, Helge scoase o cheie și o băgă în închizătoare. Se blocă la jumătatea drumului. Apăsă mai tare.

— Șaptesprezece.

— Dar..., începu el.

— Cincisprezece.

Helge trase cheia și încercă alta. Intră, dar nu se roti.

— Doamne...

— Treisprezece... Folosește-o pe cea cu dungă verde, Helge.

Klementsens se uită la mănunchiul de chei de parcă le-ar fi văzut pentru prima oară.

— Unsprezece.

A treia cheie intră în încuietoare. Și se învârti. Deschise ușa și se întoarse către Stine și către bărbat.

— A mai rămas o încuietoare de deschis.

— Nouă, țipă Stine.

Helge suspină în timp ce pipăia marginile zimțate ale cheilor, pentru că nu mai era în stare să vadă, și folosea marginile ca un fel de alfabet Braille care putea să-i spună care e cheia bună.

— Șapte.

Harry ascultă atent. Încă nu se auzeau sirenele poliției. August Schulz apucă mânerul ușii de la intrare.

Se auzi un zgomot metalic: mănunchiul de chei căzuse pe podea.

— Cinci, șopti Stine.

Ușa se deschise și zgomotele străzii invadară banca. Harry se gândi că aude sunetul tânguitor cunoscut în depărtare. Răsună din nou. Sirenele poliției. Apoi ușa se închise.

— Doi, Helge!

Harry închise ochii și numără până la doi.

— Am reușit!

Era strigătul lui Helge. Descuiase a doua încuietoare, iar acum stătea aplecat, trăgând de containerele pline.

— Stai să scot banii. Am...

Fu întrerupt de zgomotul pătrunzător. Harry se uită în cealaltă parte a băncii unde se afla o femeie uitându-se cu groază la infractorul nemișcat care ținea pistolul lipit de gâtul lui Stine. Aceasta clipi de două ori și arătă imperceptibil cu capul către cărucior în timp ce plânsetul copilului se auzi și mai tare.

Helge fu cât pe ce să cadă pe spate când scoase primul container. Apucă sacoșa neagră. În șase secunde, o umpluse cu bani. Klementsens trase fermoarul sacoșei așa cum i se spusese și rămase lângă teighea. Totul se comunica prin Stine; vocea ei suna surprinzător de calm acum.

Un minut și trei secunde. Jaful se terminase. Banii erau în sacoșă. În câteva momente, va sosi prima mașină

de poliție. În patru minute, alte mașini de poliție vor bloca ieșirile din jurul băncii. Cu siguranță că fiecare celulă din corpul hoțului țipa că e vremea să dispară. Dar apoi se întâmplă ceva ce Harry nu putu să înțeleagă. Pur și simplu, nu avea nicio logică. În loc să fugă, hoțul roti scaunul în care stătea Stine ca să fie față în față cu ea. Se aplecă și-i șopti ceva la ureche. Harry clipi; va trebui să meargă să-și facă un control la ochi zilele astea. Totuși, văzu ce se întâmplă. Ea îl privea pe călăul fără față, iar chipul ei trecea printr-o transformare lentă și treptată pe măsură ce înțelegea sensul cuvintelor pe care acesta i le șoptea. Sprâncenele ei subțiri și arcuite formau două litere s deasupra ochilor care păreau acum că îi ies din cap; buza de sus i se răsucise în afară, iar colțurile gurii se lăsaseră în jos într-un rânjet grotesc. Copilul se oprise din plâns la fel de repede cum începuse. Harry trase puternic aer în piept. Pentru că știa. Era un stop-cadru, o imagine de maestru. Doi oameni surprinși o fracțiune de secundă, în timp ce unul dintre ei îi anunța celuilalt condamnarea la moarte; fața mascată, la două palme distanță de victima neputincioasă. Călăul și victima lui. Pușca e îndreptată spre gâtul ei de care era agățat un medalion mic de aur în formă de inimă, pe un lăntișor subțire.

Harry nu poate să vadă și totuși îi simte pulsul sub pielea subțire.

O tânguire mută. Harry ciulește urechile. Nu sunt sirenele poliției totuși, e doar telefonul care sună în încăperea de alături.

Bărbatul mascat se întoarce și se uită în camera de supraveghere agățată de tavan, în spatele tejghelelor. Ridică o mână învelită într-o mănușă neagră, apoi închide palma și întinde doar degetul arătător. Șase degete. Cu

șase secunde prea mult. Se întoarce spre Stine din nou, apucă arma cu ambele mâini, o ridică la nivelul șoldului și apoi îndreaptă țeava spre capul ei. Are picioarele depărtate ușor ca să opună rezistență reculului. Telefonul continuă să sune. Un minut și douăsprezece secunde. Inelul cu diamant sclipește în timp ce Stine ridică puțin mâna ca și cum și-ar lua rămas-bun de la cineva.

E exact 15:22:22 când acesta apasă pe trăgaci. Se aude un zgomot răsunător. Scaunul lui Stine e împins în spate în timp ce capul îi dansează pe gât ca unei păpuși de cârpe stricate. Apoi scaunul cade înapoi. Se aude o bufnitură, iar capul ei lovește marginea unui birou. Harry nu o mai poate vedea, la fel cum nu mai poate vedea afișul care face reclamă la noua schemă de pensii Nordea lipit deasupra tejghelei, pe porțiunea unde e geamul, acum devenit roșu. Nu aude decât telefonul care sună insistent și supărător. Bărbatul mascat ia sacoșa. Harry trebuie să se hotărăască. Hoțul sare peste tejghea. Harry se hotărăște. Cu o mișcare rapidă, sare de pe scaun. Șase pași. Ajunge. Și ridică receptorul:

— Spune.

În pauza care urmează, aude sunetul sirenei poliției la televizorul din sufragerie, o melodie pop pakistaneză din vecini și, pe scări, pași greoi, probabil ai lui *fru* Madsen. Apoi se aude un râs cristalin la celălalt capăt. E râsul unei persoane pe care nu a mai văzut-o de mult. Ca șaptezeci la sută din trecutul lui Harry, care se întoarce la el din când în când, sub forma unor zvonuri vagi sau a unor minciuni sfruntate.

— Tot ca un macho vorbești, Harry?

— Anna?

— Ai ghicit, Harry.

Harry simți o căldură în stomac, de parcă ar fi băut whisky. De parcă. Văzu în oglindă o poză de pe celălalt perete. El și Sis într-o vacanță de vară, demult, în Hvitsten, când erau mici. Zâmbeau așa cum zâmbesc copiii când încă mai cred că nu li se poate întâmpla nimic rău.

— Și cu ce te ocupi duminica seara, Harry?

— Ei...

Harry își auzi propria voce imitând-o pe a ei. Puțin cam profundă, puțin cam trăgănată. Nu o făcu intenționat. Nu de data asta. Tuși și zise pe un ton mai neutru:

— Ce fac oamenii de obicei.

— Și anume?

— Se uită la filme.